

3. Turismevekstmidler: Bevilling til Laksens Hus **16-025077**

Sagsfremstilling

Erhvervs- og Vækstudvalget besluttede på mødet den 26. februar 2018 at reservere 175.000 kroner til Laksens Hus i 2019, som kunne frigives, såfremt udvalget var tilfredse med status for effektmålene for 2018. Laksens Hus har nu indleveret effektmålene og udvalget skal nu beslutte, om det reservede beløb skal frigives. Derudover kan udvalget tage en indledende drøftelse af eventuel fremtidig kommunal finansiering af Laksens Hus.

Baggrund

Der er et stort udviklingspotentiale i lystfiskeriet som turistdestination. Herning Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune, Ringkøbing Fjord Turisme og Danmarks Center for Vildlaks (DCV) igangsatte derfor et projekt i 2015 om at styrke lystfiskeriet i Skjern Å og tiltrække flere lystfiskere til åen.

Via den åbne vækstpulje blev der tilbage i 2015 reserveret midler til et projekt "Udnyttelse af potentiale å- og lystfiskerturisme," hvor der blev reserveret 3 millioner kroner, som blev fordelt ud på 2 underprojekter til henholdsvis 1 million og 2 millioner kroner. Midlerne til begge projekter blev frigivet i 2016. Den 1 million kroner gik til medfinansiering af et stort forskningsprojekt hos Innovationsfonden sammen med bl.a. Herning Kommune og Danmarks Center for Vildlaks, og hvor fokus fra Ringkøbing-Skjern Kommune var på formidling.

Underprojektet til de 2 millioner kroner havde bl.a. også medfinansiering fra Herning Kommune og fokuserede på nye muligheder for at tiltrække lystfiskerturister til vores område. Her blev der givet 1.300.000 af de 2 millioner kroner til Danmarks Center for Vildlaks, som bl.a. blev brugt til videreudvikling og igangsættelse af Laksens Hus og til nyudvikling af Riverfisher. De resterende midler tilfaldt Ringkøbing Fjord Turisme og var øremærket PR og markedsføring. (Se sagsfremstilling i bilag 1)

Laksens Hus og Riverfisher kom igen på dagsordenen i foråret 2018, da Danmarks Center for Vildlaks her bad om en driftsbevilling til at forankre Laksens Hus i 2018 og 2019, da man ikke endnu havde fuld muligheder for egenindtjening. Derudover var der i samme sag også et fælleskommunalt ønske med Herning Kommune om at videreudvikle Riverfisher og fra Ringkøbing Fjord Turisme om generelt at kunne markedsføre lystfiskeri udover fiskeri i Skjern Å, som dækkes af Riverfisher. (Se sagsfremstilling i bilag 2)

Der blev bevilliget 330.000 kroner til Riverfisher og 175.000 kroner til Laksens Hus i 2018. Kommunens midler til Riverfisher tilfalder også DCV, som har ansat medarbejder, der arbejder i begge projekter, altså både Laksens Hus og Riverfisher. Når medarbejderen, som DCV har tilknyttet Laksens Hus, arbejder udenfor huset i regi af Riverfisher, så dækker DCV denne medarbejder af med andet personale.

For 2019 blev der bevilliget 325.000 kroner til Riverfisher og 50.000 kroner til Ringkøbing Fjord Turisme. I forhold til Riverfisher, så er der her søgt om yderligere 500.000 kroners finansiering via Vækstforum frem til 2020 (inkl.). Ansøgningen er positivt indstillet fra administrationen og behandles på møde i Vækstforum den 10. december 2018.

For så vidt angår Laksens Hus i 2019, så noterede Erhvervs- og Vækstudvalget sig i den politiske beslutning, at fremtidige udgifter til drift af formidlingscenteret er kommunen uvedkommende, samt at man ønsker en evaluering af projektet i 2018, hvor udviklingen i antal besøgende i huset, salg af fiskekort og aktivitetsniveau indgår.

Kigger man isoleret set på antal besøgende i Laksens Hus og salg af fiskekort, så er der opstillet følgende mål:

- I 2017 var der knap 2700 besøgende. Dette tal forhøjes med 50 % til ca. 4000 besøgende i 2018.
- I 2017 indløste 81 lystfiskere laksekontingent. Dette tal forhøjes til over 150 i 2018.
- I 2017 blev der solgt fiskekort for godt 30.000 kroner. Dette skal stige til et salg på 50.000 kroner i 2018.

Der er evalueret som følger:

- Det er ikke sandsynligt, at målet på de 4.000 besøgende bliver nået. Årsagen skal til dels findes i det faktum, at Skjern Å var lukket for fiskeri pga. høj vandtemperatur i 16 dage midt i ferisesæsonen. Pr. 2/10-18 har der været 3.000 besøgende i Laksens Hus. Administrationen vurderer, at målet havde været opfyldt, hvis åen havde været åben for fiskeri.
- Pr. 2/10-18 er der blevet solgt 130 laksekontingenter i Laksens Hus. Svarende til en stigning på 60% i forhold til 2017.
- Pr. 2/10-18 er der solgt fiskekort for 86.480 kroner, hvilket er mere end forventet.

Se bilag 3 for den samlede evaluering og status på effektmål for Laksens Hus 2018.

Administrationen bemærker, at de opstillede mål langt hen ad vejen er opfyldt.

Administrationen bemærker desuden, at DCV i forbindelse med beslutningen i februar måned angav, at de var indforståede med at kunne opfylde målsætningerne med de 175.000 kroner, der blev indstillet og bevilliget til brug i 2018. Et beløb der var en reducere af det beløb, som DCV oprindeligt ønskede til formålet.

Fakta om Laksens Hus

Laksens Hus er drevet af DCV, som også giver mulighed for, at forskningsbaseret viden kan videreformidles til lystfiskerne.

Idégrundlaget for Laksens Hus er, at det skal være et center for lystfiskeri i strømmende vand med fokus på Lakse- og havørredfiskeri i Vestjylland, med base ved Skjern Å, som det største vandløb med det største potentiale. Udover at være behjælpelig med aktuel viden, henviser Laksens Hus også til grejforhandlere, guider, overnatningssteder, restauranter mm. I Laksens Hus er der salg af fiskekort, guidning, kasteinstruktion, mulighed for skoletjeneste, leje af grej, salg af div. souvenirs, gadgets og forfriskninger. Projektet er desuden båret af samarbejde med de lokale lystfiskerforeninger, lodsejerne og borgerne i lokalområdet.

Gennem hele 2018-sæsonen, løbende fra 16. april til 15. oktober, har Laksens Hus haft åbent hver dag mellem kl. 10.00-13.30.

Fakta om Danmarks Center for Vildlaks (DCV)

DCV er en erhvervsdrivende fond, der har til formål at arbejde for bevarelse og op hjælpning af hjemmehørende stammer af laksefisk. Dette opnås hovedsageligt gennem vandløbsrådgivning, opdræt og udsætning af fisk. Økonomisk er DCV afhængig af projekter og tilskud for at kunne lave andre aktiviteter end disse. Fonden har ikke økonomi hertil alene, da det principielt set ligger udenfor formålsparagraffen.

Lovgrundlag og juridisk vurdering

Der er tale om støtte til en aktivitet, som er omfattet af den kommunale interesse. Støtten vil være omfattet af kommunalfuldmagten, og det vil således være lovligt at støtte aktiviteten.

Økonomi

Det reserverede beløb på 175.000 kroner er allerede sat til side fra turismevekstpuljen. Såfremt Erhvervs- og Vækstudvalget beslutter ikke at frigive pengene overgår de igen til puljen, hvorefter der i så fald vil være 990.000 kroner tilbage i puljen.

Administrationen bemærker, at Erhvervs- og Vækstudvalget satte som forudsætning for bevillingen, at der fra 2020 ville være privat medfinansiering af projektet. DCV har ikke godtgjort, at dette vil ske i nævneværdig grad.

DCV oplyser, at de udover beløbet på 175.000 kroner vil have behov for yderligere et markant større årligt driftstilskud til Laksens Hus, hvis Laksens Hus skal køre videre, indtil stedet får konsolideret sig økonomisk. I 2019 vil der være tale om yderligere driftstilskud på 225.000

kroner til Laksens Hus, som ligger udover beløbet på ovenstående 175.000 og de 325.000 kroner, der er bevilliget til Riverfisher (og til DCV) i 2019. (Se bilag 4) Fra 2020 vurderer DCV, at der også vil være behov for driftstilskud i samme størrelsesorden.

Se bilag 5 for reservede og tilbageværende turismevekstmidler.

.

Effektvurdering

Det er administrationens opfattelse, at Laksens Hus har levet op til de opstillede effektmål for 2018 for det beløb, de fik bevilliget til 2018.

Indtil videre har Laksens Hus i forhold til antal besøgende og salg af fiskekort været en stor succes. I 2017 sæsonen har der været 2639 besøgende i Laksens Hus, og pt. 3000 besøgende i 2018. Derudover er der blevet etableret to nye turismevirksomheder hhv. et Bed & Breakfast med 10 sengepladser (<http://www.skjernbnb.dk/>) og et lystfiskerlodge med 14 sengepladser (<https://www.zpeylodge.com/>) som direkte afledt effekt af den øgede lystfiskeraktivitet.

Derudover har der været en stigning i antallet af solgte "guideformidlinger," hvor flere købestærke lystfiskere har besøgt Laksens Hus. Administrationen forventer, at der vil komme flere af disse købestærke lystfiskere, når effekten af PR-aktiviteter slår igennem. Der har været afholdt 3 presseture til Skjern Å i år med journalister fra nichemedier, der har fokus på lystfiskeri. Derudover har Laksens Hus i år været omtalt i bl.a. de store tyske lystfiskermedier som "Scale Magazine", "Rute und Rolle" og "Am Haken" med samlet over 100.000 stk. i trykte oplagstal og mange flere online besøgende.

I særdeleshed hvis Laksens Hus kan kobles til en kommende Nationalpark Skjern Å kan huset blive et vigtigt center i forhold til indlandsturismen i Ringkøbing-Skjern Kommune. Der forventes også at Laksens Hus kan have potentiale til at samvirke med udvikling og salg af lokale fødevarer i Fødevarerpark Skjern Enge, som kun ligger 10 minutters kørsel fra Laksens Hus.

I forhold til at efterkomme ønsket fra DCV om yderligere driftstilskud i 2019 og i årene fremadrettet, mener administrationen, at det vil være et uforholdsmæssigt stort beløb af turismevekstmidlerne, da dette beløb skal ses i lyset af, at der årligt er 2 mio. kroner i turismevekstmidler, som skal dække alle former for turisme, ikke mindst kyst- og sommerhusturisme, som er klart dominant i kommunen. Dertil kommer, at turismevekstmidlerne er tiltænkt udviklingsaktiviteter og ikke driftstilskud. Administrationen vurderer dermed, at det ikke er fagligt eller effektmæssigt begrundet at give yderligere driftsbevilling på nuværende tidspunkt.

DCV har oplyst, at konsekvensen kan blive en lukning af Laksens Hus, såfremt DCV ikke tilføres yderligere kommunale midler. Administrationen mener, at man i 2019 må afprøve effekterne af eventuelt nedsat åbningstider i Laksens Hus eller frivillig bemanning, og om det kan have negativ indflydelse på salg af fiskekort mv.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Erhvervs- og Vækstudvalget udmønter det reservede beløb på 175.000 kroner til Laksens Hus i 2019.

Udvalget bedes desuden tage en indledende drøftelse af eventuel fremadrettet kommunal støtte til Laksens Hus fra 2019 og eventuelle betingelser herfor.

Bilag

Bilag 1: Sagsfremstilling 23082016

Bilag 2: Sagsfremstilling 26022018

Bilag 3: Status for opfyldelse af aktivitetsmål for Laksens Hus 2018

Bilag 4: Budget Laksens Hus 2018/2019

Bilag 5: Disponering vækstpulje Turisme OKT18

Beslutning

Administrationens indstilling godkendt.